

Aastaks 2030 peab raske vägivallakuritegevus vähenema Euroopa kiireimas tempos

17.06.2019. _____

Justiitsminister Raivo Aegi sõnul on kriminaalpoliitika põhialuste väljatöötamine olnud pikaajaline tegevus, millesse on kaasatud palju erinevaid inimesi, sealhulgas süüteoennetuse nõukogu liikmed. „Eduka kriminaalpoliitika eelduseks on koostöö nii haridus- kui ka sotsiaalsüsteemiga. Me ei saa pakkuda sõltuvusravi õigusrikkujatele, kui sotsiaalsüsteemis pole selleks vahendeid. Niisamuti ei saa me tagada igas koolis kiusamisvastaseid programme, kui haridussüsteemil selleks ressursid puudub. Ühtlasi on oluline, et ka erasektor ning kogukond ise oskaks märgata ning saaksime koos nutikaid lahendusi pakkuda,“ ütles justiitsminister. „Näiteks on mittetulundusühendused kriminaalpoliitika kavandamisel ja rakendamisel olulised koostööpartnerid, sealjuures toon esile need ühendused, kes on teinud tänuväärset tööd õigusrikkujate lõimimisel ühiskonda.“

Ministri sõnul on kriminaalpoliitika eesmärk, et 2030. aastal on Eesti turvaline ja õiglane ühiskond, mille kriminaaljustiitsüsteem on sõltumatu, tõhus, nutikas ja ohvreid abistav; sellega puutub kokku vähe lapsi ja noori. Sõltlased ja vaimsete häiretega õigusrikkujad saavad vajalikku abi. „Meie ambitsioon on seatud kõrgele – me tahame, et toimiks õigusrikkumisi vähendav süsteem koos karistusalternatiividega ja et raske vägivallakuritegevus väheneks Euroopa kiireimas tempos,“ kinnitas Aeg.

Olulise eesmärgina tõi justiitsminister välja ka selle, et konfiskeeritud kuritegelik tulu ning sundraha peab jõudma ohvrite abistamise ja kuriteoennetusse. „2017. aastal laekus riigieelarvesse süüdimõistetutelt ja inimestelt, kelle suhtes on kriminaalmenetlus oportuuniteediga lõpetatud, hinnanguliselt veidi enam kui 900 000 eurot ja sundraha ca 3 miljonit eurot. See on raha, mida hetkel ei kasutata sihtotstarbeliselt kuriteoohvrite abistamiseks või –ennetuseks,“ sõnas justiitsminister.

Aegi sõnul on kriminaalpoliitika fookuses ka kuritegevusest irdumise toetamine – see tähendab alternatiivkaristuste osakaalu suurendamine ning noorte õigusrikkumiste spiraali sattumise ennetamine. „Olen veendunud, et igale noorele õigusrikkujale tuleb karistust määrates läheneda individuaalselt, tema arengut ja vajadusi arvestades ja kaasates tema vanemaid või hooldajaid. Mullu jõustus ka seadusemuudatus, mille järgi võib kohus alaealise vahistamise asemel ta paigutada näiteks kinnisesse lasteasutusse. Peame jätkuvalt astuma selliseid samme, et lapsi vanglasse mitte saata,“ märkis Aeg.

Samuti on kriminaalpoliitika pikaajaliseks eesmärgiks tehnoloogia arendamine kriminaalmenetluses. Mahukate toimingute kiire läbiviimine innovaatilise tarkvara abil ja digitõendite eelistamine annab võimaluse kiirendada kriminaalmenetlust ja tõsta inimeste usaldust õigussüsteemi vastu. „Peame õppima tehnoloogiat paremini ära kasutama ka neis valdkondades, kus me seda täna veel ei oska – näiteks selleks, et prognoosida retsidiivsust ja ennetada kuritegusid,“ ütles minister.

Lisaks on oluline, et süüteomenetluses oleks eesmärgiks õigusrikkumisele eelnenud olukorra taastamine ja tekitatud kahju heastamine. Võimalikult paljude juhtumite puhul tuleb seada eesmärgiks ohvri ja kurjategija lepitamise. Ohvriabiteenused ning taastava õiguse võimalused peavad olema kättesaadavad.

Kriminaalpoliitika põhialuseid aastani 2030 arutatakse järgmise sammuna valitsuses, kes esitab need riigikogule arutamiseks.

Allikas URL:

<https://www.ekei.ee/et/uudised/aastaks-2030-peab-raske-vagivallakuritegevus-vahenema-euroopa-ki>

[ireimas-tempos](#)